

NAGYKUNSAÁGI HIRLAP

A KARCZAGI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS LAPJA.

ELŐFIZETÉSI ÁR:		Felelős szerkesztő:	Megjelenik vasárnap és szerdán.
Egész évre	8 korona.	Klein István.	A lap szellemi része a szerkesztő, más küldemények a kiadóhivatal címére küldendők. TELEFONSZÁM: 17.
Félévre	4		
Negyedévre	2		
Egyes szám ára 8 fillér.			

A horvát válság.

Írta: IVÁNKA IMRE országgyűlési képviselő.

Amíg százezrek naponta szívszorogó örömmel olvasták a Kossuth Ferencz egészségi állapotának egyre fokozódó javulásáról szóló híreket, addig a nemzet vezérének, Kossuth Ferencznek betegágyánál az ott megtartott minisztertanácson, egy nagy jelentőségű politikai esemény ment végbe; Horvátország új bánt kapott, Rauch Pál báró személyében. Azzal a fenkölt és nemes eszmével ment ez új bán székhelyére Zágrábba, hogy egyesítse Horvátországban az összes unionistákat és hogy zászlaja alá csoportosítsa mindazokat, akik egyrészt jó horvát hazafiak, másrészt tisztelik Magyarországot és Horvátországot sok évszázados kapcsolatát.

Mikor az új bán elfoglalja állását, nem nyomhatjuk el fájdalmunkat, elődje: Rakodczay Sándor távozása felett. Rakodczay Sándor jó hazafi, ki szereti Horvátországot, de hű fia Magyarországnak is. Nem csoda, hisz elmondhatja: virtutem ex sanguine toto. Atyját Jeilasich Horvátországból küldözte, mert jó horvát volt, de jó magyar is akart maradni. Ilyen atyának méltó fia Rakodczay Sándor. Mikor banná történt kinevezésekor lement Zágrábba, még élete sem volt biztonságba, de ő azért kellemes és nyugodt állását ott

hagyva, meghozta az országnak a kívánt áldozatot csak azért, mert ezzel úgy Magyarország, mint Horvátország érdekét, egyaránt vélte szolgálhatni. Nyugodtan járt-kelt, az őt izzóan gyűlölő tömeg között és dolgozott higgadtan és zajtalanul. Működésének eredménye az, hogy ma már az unionisták és a nemzetipárti politikusok: nyíltan és határozottan mernek fellépni és tömörülni, hogy ma már ezzel a politikai programmal, a siker reményével lehet a választók elé lépni. Az ő érdeme, hogy ma már a horvát nép, abból a kábitó álmából, amelybe a horvát-szerb koalíció izgatásai és frázisai vitték, éledezni kezd. Fáradhatatlanul és nyugodtan dolgozott és mikor úgy vélte látni, hogy más sikeresebben fejezheti be munkáját, mint ő, készségesen félreállott. A jól végzett munka felemelő érzetével és nyugodt komolyságával hagyta el a politika porondját.

Utódját Rauch Pál bárót Magyarországon kevesen ismerik ugyan személyesen, de köztudomásu, hogy mindig unionista és jó hazafi volt. Fia, Rauch Levinnek, a kiegyezés utáni első bannak. Annak az eszmének, amelyért most sikra szál, atyja volt a megteremtője. A fiú nagy tisztelet és a csa-

lád tradíciói révén is kell, hogy ez az eszme kedvesebb legyen neki, mint bárki másnak. És ha él még a horvát nép lelkében, csak egy szikrája is a Zrinyiek és Frangepánok hagyományának is, úgy Rauch Pál báró vezetése alatt el kell, hogy söpörjék azokat, akik hű ábrándokkal, bűzhödt posványba csábították a horvát népet. A lázadás szélére, a törvények megtagadására, a haza ellenségével való kacérkodásra, a hazaárulásra vitte a horvát népet, az a kalandor had, amelynek legtipikusabb képe Supiló ur, a bravó-politikus. Örökké emlékezetében fog élni a magyar embernek, az a csuf és hazaáruló paktálás és trafikálás, amelyet a horvát-szerb koalíció az osztrák parlament magyarfaló pártjával folytatott. Fel kell tételeznie a horvát nép higgattabb elemeiről, hogy a szenvedélyek csillapodtával, egykor bántó szégyenérzettel gondolkodnak majd erre vissza.

Sajnos magyar oldalról is sokan a viszonyok ismerete nélkül itélik meg a horvát helyzetet. A kiegyezés óta igen kevesen iparkodtak közvetlenül megismerni a horvátországi viszonyokat, hanem rendesen egyoldalú, gyakran önérdek által sugalt információk után indulnak. Pedig ha az ember a

TÁRCZA.

Házasságok—házugságok.

— A „Nagykunsági Hírlap” eredeti tárczája. —

Írta: Gaál Mózes.

Kedves hugom, neked írom e sorokat. Ugy akartam, hogy az elmúlt vasárnap előszóval mondjam el neked; elmondjam pedig azután, hogy a templomból kijöttetek. A templomban megáldott a pap, a templomon kívül összekötött uraddal a törvény és ettől a naptól kezdve a szived szeretetének igazságos mértékében meg kell oszlnia szüleid és férjed között.

Igy kívánják a természet örök, megmásíthatatlan törvényei.

Hallgass reám hugom, valamit elakarok neked mondani. Talán jó lesz meghallgatnod, talán később hasznát veszed.

A minapában egy pesti kisasszony, aki ezelőtt két esztendővel került ki az iskolából, összetalálkozott a barátnőivel. Ugy be-

szélték volt meg, hogy gyakrabban találkoznak abban az iskolában, ahol végeztek, hogy átvizsik a gyermekbarátságot az életbe is, ami ugyan szép és dicséretes dolog, de csak a legtrikább esetekben szokott sikerülni.

A legutóbbi találkozáson huszonöt közül csak tíz jelent meg. A tíz között három elvált asszony volt, a távollevő tizenöt között négy menyasszony, négy pedig rövid idő múlva vált jegyet, vagyis mához egy évre az elvált asszonyok száma esetleg meg fog kétszereződni.

Te ezen csudálkozol hugom, de én nem. Férjhez menni és elválni manapság egyformán jelentéktelen dolog. A lányok férjhez mennek, mert megkérlik a kezöket, a fiatal urak megházasodnak, mert a legényélettel jóllaktak. A szülők örvendenek, hogy egy gonddal kevesebb nyomja vállukat. Kiállítják a keletgyét, a menyasszonyon jól áll a fehér ruha, a völegényen jól a frakk.

És kezdődik az új élet.

A fiatal asszonyka csak most kezdi megismerni az urát, a férj is a feleségét. Míg udvarolt a férj, mindig a vasárnapi ábrázatát mutatta; míg menyasszony volt a menyecske, csak mosolyogni tudott. Akaratlanul is hazudtak egymásnak, talán azt is hazudták, hogy szeretik egymást, valójában azt sem tudták, hogy a szeretet nem kerti virág, melyet az első zápor gyökerestől kimos a földből, hanem mély és sokfelé elágazó fa, mely nem a házibálok terméketlen talajából szokott kisarjajzni, sok idő kell ahoz, míg erős sudárrá szökken.

A fiatal vér szertelen pezsgése, a sejtelmes álmok csapongása olyan, mint a tavaszi pillangó, színes, szemet gyönyörködtető, de hamar elröppenő, hamar elmuló.

Az élet komoly; az ember kisebb, nagyobb hibákból s egy-két jó tulajdonságból szeszélyesen összekevert lény, gyakran sőt leggyakrabban a házasságnak kell min-

Dráván átkel, elhagyja a nyugatot és a Balkánra lép. Más ott az emberek gondolkodás módja, más a lelki világuk, mint a mienk. Mégis bizton remélhető, hogy Horvátország politikai és társadalmi életének az a crénnje, amely Raich Pál báró körül csoportosul, véglegesen szakít azoknak a kalandoroknak politikájával, akiket egy kedvező hullám a felszínre vetett.

Hiszen, csak vegyük szemügyre, Supiló ur: hol olasz, hol szerb, hol horvát, hol magyar-barát; hol pánszláv, hol nagy horvát; hol osztrák, hol magyar alattvaló. Lehetetlen feltételeznünk a horvát népről, hogy ilyen embereket kövessen hosszabb ideig.

De mi is megelégtünk már végképp ezt a komédiát, már megelégtünk a horvátok obstrukcióját, amelynek leküzdésére jogosult minden fegyver, úgy itt a képviselőházban, mint lent Horvátországban. A horvát nép ideáljait nem handabandázással, hanem komoly munkával érheti csak el, még pedig úgy, hanem szerencselovagok ugratásaira, hanem okos vezetők bölcs szavára hallgat.

Az új bán nagy gazdasági és kulturális programmal kezdi meg működését s közjogilag is magával visz minden engedményt, amelyet a közös ügy és az egység fenntartásával és a kiegyezés sérelme nélkül Magyarország megadhat. Ez remélhetőleg hatással lesz a horvát politikai körökre. De ha nem lenne meg a kívánt hatása, úgy elvárjuk a bántól, hogy nem felejtse el, hogy első kötelessége a magyar állam tekintélyének megóvása, elvárjuk tőle hogy torkukra forrasztja a szót azoknak, a kik a már sajnos nem szokatlan módon gyalázzák a magyar államot és nemzetet.

Mindezt nemcsak elvárjuk, hanem reméljük is az új bántól és ezért bizalommal tekintünk működése elé.

A legnagyobb fölösleg.

111 millió 700 ezer korona! Szinte elképzelni, leírni is merész vállalkozás ezt a rengeteg szám-kolosszust, hát még a valóságban, biztos arany-értékben ott tudni valamelyik tiszteletreméltó pánczélszoba titokzatos Wertheim-lakatja alatt! Vegyük még

ket teljesen kiformalnia. Akiben nagyobb a magaszeretet, mint a jóság, nagyobb a láng, mint a melegítő tűz; aki csak boldogítani óhajt és nem tud mást boldoggá tenni, akit az élet nem tanít meg arra, hogy tűrjön, az ne házasodjék meg, az ne menjen férjhez soha, mert boldogtalan lesz.

Lásd, édes hugom, a sok családi nyomorúságnak, a gyakori elválásnak ez az oka. Nagyon szeretjük magunkat s nem érünk rá, hogy mást is szeressünk; mástól szívesen elfogadjuk az áldozatot, de magunk áldozatot hozni nem tudunk; az életnek léha, tartalmatlan örömeit hajhászunk s komoly gondjaitól megfázunk. Egy kis csalódás összezuz, egy szeszélyes kívánságunk nem teljesítése boldogtalaná tesz, mert nem tanultunk meg tűrni.

Festettünk magunknak egy olyan képet, melynek a színei hamisak voltak; jobbnak hittük magunkat is, mint a minők vagyunk. Aztán napról-napra lekoptak, elhalványultak a hamis színek s mi úgy el-

hozza, hogy ez a 111 millió fölöslegként szerepel a kormány 1906 évi zárószámadásában s hozzávetőleg fogalmunk lehet az aranyrudacsok alkotta oszlopokról, melyeken a magyar állam egy évi háztartása nyugszik.

Már magában az a körülmény, hogy az 1906 évi költségelirányzat 1125 millió korona bevételre számított, amelylyel szemben 1086 millió korona kiadásra mutatott készséget, — hogy pénzügyi kormányunk a rendes költségvetési keretből messze kimagasló bevételeket előirányzott ez évben s e jelentékenyebb anyagi erővel az előző esztendő kiadásait jóval meghaladó közszükségek kielégítésére remélt földözetet. A szokatlanul vérmes reménykedést indokolták az exlexben be nem fizetett nagy összegű egyenes adó-tartozások, melyeknek körülbelül felét előirányozta a kormány az 1906 évi költségvetés bevételi rovatában. A tényleges eredmények pedig bebizonyították e számítás reális voltát, a mennyiben még az előirányzott 1125 millió helyett 1234 millió korona bevétel jutott az állampénztárnak s e 209 millió bevételi többlet dacára a kormány mindössze 25 millió koronával lépte túl a kiadások előirányzott összegét. — Hasonló arányban térnek el az előirányzattól az átmeneti és rendkívüli kiadások is.

Tisztán áll ime előttünk a nemzetikormány első évi sáfarkodásának képe. Az átmeneti jelleggel alakult kormány nemcsak politikai ígéreteit törleszti becsületes pontossággal, de az államháztartás megrekedt szekerét is szerencsésen kisegítette a válság kátyujából, melybe a lelkiismeretlen darabont-gazdálkodás juttatta. Eltakarította a romokat, tetemes áldozatokkal sánczokat emelt a nemzeti haladásnak. Fejérváryék óvatolt váltóit is kifizette s e mellett arra is jutott gondja, hogy az állam pénzügyeit — a fizetéseképtelenség fenyegető rémét messze hessegetve — rendbe hozza, régi hitelét egy százmilliót meghaladó fölösleg mesteri elővarázsolásával újból talpra segítse. Talpra segítette annyira nem is remélt mértékben, hogy Wekerle miniszterelnök legutóbbi pénzügyminiszteri expozéjában már önérettel hivatkozhatott a tényre, miszerint a kormány a pénztári készletekből földözhetett olyan jelentékeny kiadásokat, melyeket az állam eredetileg tetemes kamat-teherrel járó hitelműveletekkel kívánt földözni.

szomorodtunk, hogy könyfátyolozta szemünk nem látott egyebet, mint vigasztalan szürkeséget. Nem láttuk, hogy az igazi színekben is van szép, csak meg kell szoknunk; a gyarlóságokat kezdtük nagyítani s bele estünk a másik hazugságba s ebből a sok rendbéli hazugságból magunk építjük fel boldogtalanságunk szürke hajlékát, melyből igyekszünk minden áron menekülni.

Valójában mindennek az oka a mi mértéken felül való éretlenségünk. Kifejlődik, elhatalmasodik bennünk a kívánság, összezsugorodik az akarat. Akarnunk kellene azt is, hogy ne kívánjunk olyan sokat, hogy elégedjünk meg kevesebbvel, de a vágy türelmetlen és mi nagyon gyöngék vagyunk.

Folytassam-e hugom? Nem folytatom.

Te nem éltél soha csapongó vágyak országában, te megtanultad azt, hogy a kenyeret vérünk verejtékével kell megszerelnünk s amely napra sorsunk ellen lázadó ajakkal tusakodunk, hasonlatosak vagyunk

A Wekerle-kormány tehát, mint látható, kormányzásának átmeneti jellegét csupán a programjába fogadott politikai ígéret kötelező beváltására és e feladatok teljesítésének szabott határidejére vonatkoztatja. Pénzügyi gondoskodása ellenben nem elégszik meg a megbillent egyensúly helyreállításával, hanem biztos fundamentumot épít, hosszú évekre szóló erős tartalékokat teremt a magyar állam pénzügyi megszilárdíthatására s ezzel irányt mutat egy tartós, állandó pénzügyi politikára.

Az 1906 évi zárószámadás nem dolgozik szemfényvesztő fogásokkal. Szemmel láthatóan nem az a célja, hogy mindenáron, tehát esetleg imaginárius számokból konstruáljon össze egy mennél magasabb összegű, minél káprázatosabb tűzű fölöslegkomplexumot, hanem a tényleges kiadási tételek nyilvánvalóan bizonyítják, hogy a kormány számos olyan közszükséglet előtt nyitotta meg erszényét, melyek évek hosszú során hasztalan koldultak meghallgatásért. Annyira ment e jóindulatában, hogy még az előirányzatot is túllépte 25 millió koronával, csak hogy érvényesülést engedjen az égető — egyébként is feltétlenül jogosult — közügyeknek. Hasznos beruházások, mezőgazdasági, ipari támogatások, kulturális kiadások és állami tisztviselők fizetésjavítása is ott szerepelnek e kiadási többlet számláján. Önmagától dől meg tehát a vád, mintha a kormány minél vakitobb görög-tüzet akart volna gyújtani a száztizenegy-millió fölösleg produkálásával.

Egyetlen komoly aggodalom maradna meg, mely súlyos mérleget érdemel. Megfontolandó tudniillik, vajjon sajátos politikai viszonyaink közepette, midőn nemzet és király hol rejtve lappangó, hol nyíltan jelentkező, de tényleg állandóan létező féltékenységgel látják az egyik, vagy másik számára könnyebben hozzáférhető hatalmi eszközök gyarapodását, — megfontolandó, vajjon helyes és célszerű-e, hogy valamely kormány a parlament közvetlen ellenőrzésének részleges megkerülésével egy ilyen hatalmas, százmilliót meghaladó fölösleg fölött rendelkezessék? Ez az aggodalom a közelmúltban letűnt törvénytelen kormányzat szomorú tanulságaiból táplálkozik. Mert ne adja Isten, de jöhet egy újabb törvénytelen kormány, melynek rendelkezésére állhat ilyenképen egy impozáns, százmillióssal, melyet a törvényesség veszedelmes

a gyermekhez, aki megütve magát, az asztal lábában, öklével üti vissza.

Előtted áll a jóság és türelem szelid példája: apád édes anyjának az emléke, kiről oly szent fájdalommal és még szentebb örvendezéssel irtam egyszerű történetemet. Kicsiny leányka voltál még, mikor az egyiket szépen, érzelmesen felolvastad nekem abban a szegény hajlékban, ahol én is születtem, te is születél.

Most pedig kiköltözöl onnan. Drága, fényes butort nem viszel magaddal, mert ott minden ócska és szegény, ámde vidd magaddal azt, aminél e világon drágább nagyobb kincs nem volt és nem lesz soha: vidd el nagyanyád élető emlékezetét.

S ha szenvedned kell az életben: kérdezd meg tőle, vajjon szenvedett-e ő? Ha tűrnöd kell az életben: kérdezd meg tőle, vajjon gyakorolta-e ő?

Szivedet, lelkedet állítsd az élet minden változásában és az ő szent emlékének ítélőszéke elé s ha ezt megteszed: a te házasságod nem leszen soha hazugság.

lítésével használhat fel jogosulatlan céljainak támogatására.

Am eltompítja ez aggodalom élet a száztizenegymillió fölösleg nyilvánvaló rendkívülisége, melyet a kormány kifejezetten hangsúlyozott s melyet a források rendkívülisége igazol, mikből az 1906. évi nagy fölösleg felhalmozódott. E fölösleg javarészt ugyanis, mint már fentebb jeleztük, az exlehből fennmaradt adóhátralékok szolgáltatják, tehát olyan bevételi források, melyek rendes körülmények között elenyésző kis összeget tesznek ki egy rendezett állam háztartásában. Normális viszonyok mellett, tehát egyenesen ki vannak zárva az ilyen meglepetésszerűen nagy fölösleg — hullámzások.

Viszont a Wekerle-kormány e rendkívüli helyzet ismeretének birtokában sem készíthetett pontos, vagy csak hozzávetőleg számítást is az adóhátralékok, az évi törlesztésének valószínű összegéről, mert a darabont-rombolás okozta gazdasági hanyatlás közben nem számíthatta ki az adózó polgárság fizetőképességének kulcsát, — annál kevésbbé, mert nem akarhatta kegyetlen végrehajtásokkal zaklatni a nemzeti küzdelemben szilárdul kitarított népet, amely ugyanis sokat szenvedett az abszolutizmus nyomása alatt. Mindenesetre szerencsés jelenség, hogy az adózó polgárság könnyebben viselte terheit, sem mint azt maga a kormány is képzelhette. Viszont azonban csak igaztalan logika következtethet e szerencsés jelenségből, a kormány előrelátásának hiányára, vagy épen alkotmánytalan célzatára.

Oszlassuk tehát el a feltörő aggodalmat, a gyanút pedig határozottan utasítsuk tova a kiegyezés óta legalkotmányosabb, legparlamentárisabb és legnemzetibb kormány, első évi gazdálkodása örvendetes pénzügyi eredményeinek mérlegelésénél. S fogadjuk el úgy, ahogy van: zálogául egy biztató jövőnek s beszédes bizonyágaképpen a beteljesült igazságnak, hogy virágzó nemzeti létre, csak olyan kormány vezetheti az államot, mely a polgárok alkotmányos bizalmában bírja gyökerét s a nemzet jól felfogott érdekeiből válogatja egybe s váltja valóra politikai programját!

Kecskeméti Vilmos.

Politikai hetiszemle.

Budapest, 1908. január 11.

A pénzügyi bizottságban Andrassy Gyula gróf belügyminiszter bejelentette, hogy a választójog reformjáról szóló törvényjavaslatot márczius végén, vagy április elején a képviselőház elé terjeszti.

Hiába volt tehát minden gyanúsítás: a tények beszélnek. Ez átmeneti kormányzásának elkiismeretesenteljesíti mindazt amire vállalkozott. Átmeneti kormányzásnak egyik legfőbb célját, az általános választójogot a népszabadság nagy elvének megfelelően törvénybe fogja iktatni rövidesen.

Azután pedig az új választások után egy, reméljük, hatalmas és eredményeiben messzeható munkára ül össze — az első magyar népparlament.

A delegáció e hó 23-án folytatja tanácskozását Bécsben. A tanácskozások elé feszült várakozással tekint a közvélemény. A nemzeti kormány ellenei már

előre beharangoztak a katonai tiszti fizetések küszöbön álló felemelésének hírével. Ez a hír sem bizonyult igaznak. A hadügyminiszterium egyik sajtóorgana utján kijelentette, hogy a tiszti fizetések felemelésének ügyét nem terjeszti a mostani delegáció elé s mindaddig nem is hozza tapétára, amíg ennek szükséges volta felől a két kormány teljesen egyértelmű meggyőződésre nem jutott.

Hát hiszen a magyar kormány nem is zárkózik el, de nem is zárkózhatik el a katonatisztek jobb megélhetésének lehetővé tételétől. Csak hogy ennek és a hasonlóknak, létszámemelésnek, s a többinek az ellenértéke is ismeretes: valami, nekünk kedvesebben csengő nyelv, valami, ami szemünkben szebb színű lobogó . . .

A kiegyezés megkötése körül szerzett érdemei elismerésül a két miniszterelnök: Wekerle és Beck a szent István-rend nagykeresztjét kapták.

Wekerle széles mellén igazán helyén van ez a magas és tisztára magyar rendjel.

Rauch Pál báró, az ujonnan kinevezett horvát bán, csütörtökön tette le az esküt a király kezébe és a horvát politika ezzel új fejezet elé érkezett.

Ennél a — jóformán a válságok tárgyi motivumai nélkül lefolyt — bánváltásnál sokak előtt merülhet fel az a kérdés, hogy miért kellett a személycserének bekövetkeznie, miért kellett mennie annak a Rakodczaynak, ak rövid bánága alatt exponált helyzetben is kétségbe nem vonható eredményeket ért el és legalább is lerakta alapjait a magyar horvát megegyezés lehetőségének.

Erre a kérdésre a felelet nem olyan nehéz, mint amilyennek első tekintetre látszik. Amikor Rakodczay Sándor dr. bánágot vállalt, súlyos és felelősségteljes feladatot vett magára. Horvátország azoknak a kalandor törekvéseknek a hatása alatt állott amelyeket a rezolucionisták dobtak be a politikába. A horvát nép egyes rétegeit — azokat, amelyek az egész világon a legkönnyebben ugrathatók — annyira fanatizálták ezek az őrjöngő, veszedelmes, állambontó teóriák, hogy tartani lehetett és tartani kellett a dolgok komolyra fordulásától, hogy Magyarországnak rendelkezésére álló erőit mind fel kell használnia állami egysége megóvására. Bármilyen silányok voltak is ezek a teóriák, veszedelmesek voltak mégis. A világtörténet számtalan tanulsága bizonyítja, hogy a leghitványabb szalmacsóvából gyakran keletkezett pusztító, hatalmas tüzvész.

Ezt a lelkiismeretlen kezekkel a horvátok közé dobott égő csóvát elnyomni és a horvátok millióit a gyujtogatók által előidézni szándékolt tüzvész pusztításától megmenteni; ez volt az a feladat, amelyet a távozó bán magára vállalt.

És amit vállalt, végezte is. A szalmacsóva elolva, ma már pernye, hamu. Sikereit legjobban jellemzi, hogy amíg bevonulását forradalmi zajjal, közáporral fogadták, addig ma, távozásakor — Zágrábban minden csendes. A horvát közvéleményt, vagy legalább annak józanabb részét sikerült meggyőznie, hogy a gyujtott tűz saját léscükét pusztította volna el, s ma már talán lehetséges lesz okos szót is váltani velők. A távozó Rakodczay pedig emelt fővel hagyhatja el helyét.

A még hátralevő feladat egészen más természetű. Ha sikerült lerombolni azt a könnyen végzetessé válható hatást, amelyet Supilóék a horvátokra gyakoroltak, már most meg kell alkotnunk, toboroznunk kell egy olyan pártot, amely a horvát törekvéseknek politikailag érett és színvonalon álló képviselője legyen.

És itt rejlik az az ok, amely miatt Rakodczaynak távoznia, Rauchnak pedig jönnie kellett. A horvát politika ma olyan heterogén pártok konglomerátuma, amelyekből kompakt unionista többséget összehozni legalább is nagyon nehéz. És mindenesetre nagyobb, sokkal nagyobb kilátása van erre a hivatalnok Rakodczaynál Rauch Pál bárónak, aki a mellett, hogy elődjével egyenrangú személyes és politikai tulajdonokkal rendelkezik, nagy tekintélyű, bánviselt családból származó horvát főúr, akinek személyéhez az összeköttetések sokféle szálai bogozódnak. Politikája lényegében ugyanaz, ami Rakodczayé volt: a szétválaszthatatlan államegység eszméjének minden áron való érvényre juttatása, — de személye, neve, származása, összeköttetései sokkal alkalmasabbá teszik őt a megegyezés lehetővé tételére.

Ime — ez volt az oka annak, hogy ma már Rakodczaynak, hanem Rauchnak hívják Horvátország bánját.

Magnézium világítás.

A világítás történetében új korszakot jelent egy zseniális magyarnak, Szabó Istvánnak találmánya, a magnézium gáz, a mely rendkívüli tulajdonságainál fogva az összes eddigi világító anyagokat végleg ki fogja szorítani. A magnézium-gáz egy szilárd vegyülettől fejlődik közönséges vízzel való érintkezés folytán és csövön elvezetve azonnal felhasználható.

Egyetlen láng belőle a házivillamos lámpa fényével vetekedik és 12 fillér ára magnézium vegyület egy lángot 10 órán keresztül táplál.

De nem a pompás fény egyetlen előnye az új gáznak, hanem még inkább szagtalan és ártalmatlan mivolta legfőként pedig az a körülmény, hogy teljesen veszélytelen és nem robban. A cső végén meg lehet gyújtani, de a fejlesztő készülékben nemcsak hogy meg nem gyulad, de még el is oltja a beléje dobott égő gyufát. A készülék minden lakásban a gázóra helyébe tehető, vagy rendes csővezetékekkel ép úgy használható, mint a világító-gáz.

A magyar magnézia Gázvilágítási Társaság megbízottja, Róbert Jenő bemutatta szerkesztőségünkben a magnézium vegyületet, amely egy perc alatt rendkívül erős, de a szemet még sem bántó fényt produkált.

A magnézium fényével való világítás jövőjét nem befolyásolja a villamos világítás, mert ez előbbi olcsósága és mégis intenzivebb fénye előre biztosítja a nagy elterjedtséget és általános használatba jövetelt.

Szerkesztőségünk irodájában már a jövő héten magnéziummal világítunk s így mindazokat kik érdeklődnek e ritka kellemes fény világítás iránt szívesen látjuk este 6 óráig annak megtekintésére.

A Magnézium társaság kiküldöttje a nagyvendéglőben lakik és szívesen szolgál bővebb felvilágosítással és ugyanott szívesen bemutatja mindenkinek a világító készüléket és világítást.

UJDONSÁGOK.

Eljegyzés. Bene László földbirtokos eljegyezte Kún Erzsikét özv. Kún Istvánné kedves leányát. Szerencsét és tartós boldogságot kívánunk!

Családi estély. Jóleső érzéssel veszünk hírt arról a kedves jelenségről, mely intelligens izraelita uricsaládok körében támadt. Elhatározták ugyanis, hogy a fővárosi szokásoknak hódolva, a meglazult társadalmi életet jourok tartásával fogják élénkebbé és meghittebbé tenni. Az első fényesen sikerült kedves családi estély Klein Vilmos máv. tisztviselő házában folyt le, hol a megjelent uri családok kellemes szórakozást nyertek az ügyesen összeállított hangverseny számaiban.

Álarczos bál. Az építő iparosok szakszerveletének karczagi csoportja mint minden évben úgy az idén is február 8-án megtartja a sikerrel biztató nagy álarczos bálját a nagyvendéglő emeleti termében. A rendezőség nagy előkészületet tesz a bál sikere érdekében. A meghívókat a jövő héten küldik szét.

Fegyelmi vizsgálat Karczag város tanácsa ellen. Lapunk szerkesztője, Klein István, feljelentést tett a belügyminiszternél Karczag város tanácsa, vagyis Sz. Tóth Kálmán polgármester, Rimaszombati István községi bíró, Szőke József ügyész, Taposi Márton rendőrkapitány és Sere János rendőrfogalmazó ellen. A miniszter a vádfeljelentést illetékes eljárás végett a vármegye közigazgatási bizottságának küldte le, mely az előleges vizsgálat megejtésére Goszthony Sándor tb. főjegyzőt küldte ki. Az előnyomozati vizsgálatot nevezett kiküldött a múlt héten megtartotta, de mivel a vizsgáló biztos működésével és a vizsgálatnak olyan formában való vezetésével, mint azt a tb. főjegyző vezette — lapunk szerkesztője nem volt megelegedve, — a nélkül, hogy a vádak bizonyítottak volna — ott hagyta a vizsgáló biztost és vádlottakat. A vármegye közigazgatási bizottsága 8-án tartott ülésében a fegyelmi vizsgálatot nevezett városi tisztviselők ellen elrendelte. E vizsgálat fogja felderíteni a súlyos vádak alaposágát vagy a vádakkal terheltek ártatlanságát. Mindenestre helyes dolog, hogy a vármegye is tisztán akar látni a feljelentésben felhozott vádak dolgában és erre legalmasabb az elrendelt és szigorral tartandó fegyelmi vizsgálat. Bár örvendénénk, ha a súlyos vádak alól a város előljárósa tisztázná magát és vádjaink csak a közérdekű dolgokérti aggodás szülte súlyos tévedésnek minősülnek, azonban sajnos, hogy ez nem következhetik be.

Bankett. A kisújszállási olvasókörök ma este fényes bankettet rendeznek Dr. Ábrahám Dezső országgyűlési képviselő tiszteletére. Karczagról a banketten karminczan lesznek jelen.

A II-ik társas temetkezési egylet folyó hó 8-án tartotta meg rendes évi közgyűlését. A közgyűlés tárgyai voltak, az 1907. évi zárszámadás bemutatása, és tisztviselők választása: Elnöknek egy honos közfelkiáltással és éljenzések mellett Kún Gergely választották meg, a ki régebb óta elnöke az egyletnek. Alelnök Taposi Imre, pénztárnok Kohári Károly, jegyző

Drapalik Vilmos. Választmányi tagok Kabai Ferencz, Cs. Nagy Sándor, Balog István, Vadai Pál, Katona Imre, Eperjesi Gyula, Décei László, B. Kovács János, S. Balog András, P. Szabó Lőrincz, P. Szabó Ferencz, Sánta Imre Szolga: Kis Péter.

A patikus-segéd tragédiája czimen a „Hír” napilap pénteki száma arról ad hírt, hogy Nagy Dezső helybeli állomásfőnöknek hasonnevű fiát kísérletezés közben borzalmas szerencsétlenség érte: egy robbanás E mindkét karját leszakította. Mint utánnajrás utján értesülünk, a hír alaptalan volt, a fiatal gyógyszerésznek semmi baja sem történt.

A karczagi kir. Járásbiróság ügyforgalma az 1907-ik évben. Beadott 694 sommás kereset, 735 végrehajtás, 208 fizetési meghagyás, 225 örökösödési ügy, 168 polgári vegyes ügy, 468 vétség és kihágási ügy, 9 bűnvizsgálati ügy, 138 büntető megkeresési ügy, 217 büntető vegyes ügy és 5796 telekkönyvi beadvány.

Az V-ik 48-as olvasókör folyó hó 5-én tartotta évi rendes alakuló közgyűlését. Megválasztottak: Tiszteletbeli elnököknek: Kossuth Ferencz, Dr. Ábrahám Dezső. **Tiszteletbeli tagok:** Dr. Szentesi Tóth Kálmán, Dr. Krenner Géza, Ardó Leó, ifj. Kun Sándor. **Elnök:** Dr. Varga Lajos. **Alelnök:** Perge István. **Pénztárnok:** Bihari Mihály. **Jegyző:** Mándoki Imre. **Könyvtárnok:** Boldizsár Imre. **Választmányi tagok:** Győri Mihály, Dusa Bálint, Kun Péter, Mándoki Ferencz, Őrsi László, Antal Ferencz, Fehér Imre, Miklósi György, Varga Imre, Berger Arnold, Schvitzer János, Mándoki László, **Számvizsgáló bizottság:** Pálfi János, Penyin Elemér, J. Kovács Imre, Sörös Sándor, Törő István.

Királyi kegyelem a katonaszökevényeknek. Mindazok a magyar, vagy a Bosznia és Herzegovinában honossággal bíró egyéneknek, a kik az állításkötelezettség elől való szökés miatt 1907. decz. 2-ig elítéltek bünvádi eljárás alatt állottak, vagy szolgálati kötelezettségük meghosszabbított, a büntetés elengetetik. Azok pedig, akik ugyancsak szökés miatt ilyen bünyenyítő eljárást várhattak, szintén kegyelmet kapnak ha 1909. december 1-ig saját illetőségük helyük politikai hatóságánál személyesen jelentkeznek. Azok a visszavándorlók, akik a harmadik korosztályból való kilépés után jelentkeznek azon év decz. 31-ig szolgálatkötelesek, amelyben harminczharmadik életévüket betöltötték. Ugyanilyen kegyelemben részesülnek a honvédség kötelékében tartozó állampolgárok. „A szökésben töltött idő a közkegyelemben részesültek idejébe beszámítandó, az elmulasztott tényleges szolgálati időn belül pótlendő; az elmulasztott fegyvergyakorlatok nem pótlandók.”

Rendőrség öröme. A sok viszontagságos szomorúság után végre — valahára egy kis öröm is vegyült a rendőrök sivar életébe. Eddig még mindig, minden alkalommal, — amikor csak valami zenebőna volt, — a rendőrök és legények között, mindig ők huzták a rövidebbet. Azonban fordult a kocka és karácsonykor egyszerre csak ők lettek a csata „hősei”, s ebből kifolyólag megváltozott a rendőrök kedély hangulata is még pedig örömről. De hogy is ne, mikor egyszer már ők is legények lehettek a csárdában. Hogy pedig az örömük teljes legyen, a városi tanács ezen is segített, amennyiben a karácsonyi verekedésben résztvevő rendőrök és mező örök részére „hősies magatartásukért” 100 azaz száz korona jutalomban

részesítette őket. Most tehát már teljes a rendőrség öröme?! És végre rendezve van közbiztonságunk, nyugodtan hajthatjuk álomra fejünket.

Olcsóbb lett a pénz. Az osztrák-magyar bank főtanácsa a váltóleszámitolási kamatlábat hat százalékról ötre redukálta.

Szén és sóhlány. A m. kir. Államvasutaknál december hó utolsó hete óta állandó teherkocsi felesleg mutatkozik, amely január 7-én meghaladta már a tízezer kocsi. Erre való tekintettel Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter utasította az Államvasutak igazgatóságát, hogy a közönség szénszükségletét most rendkívüli módon igyekezzék fedezni, hogy az esetleges zordabb időjárás beálltával ne legyenek nehézségek és hívja fel az érdekeltség figyelmét is erre a körülményre.

A „Vasárnapi Ujság” január 12-iki száma érdekes újdonsággal szolgál az olvasónak; Mikszáth Kálmán új rovatot kezd benne „Maguktól lett novellák” czim alatt, melyben aktuális eseteket dolgoz fel az ő páratlan művészi formájában. Egyebekben is bőséges és magas színvonalu szépirodalmi olvasmányt nyújt e szám Rákosi Viktor új regényével, Szemere György elbeszéléssel, Juhász Gyula és Haraszthy Lajos verseivel, Fogazzaro, a híres olasz író regényével. Közli ezenkívül Petőfi most előkerült két kiadatlan költeményét s előszavát, valamint a költő kézírását facsimilében. „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre négy korona, a „Világkróniká”-val együtt négy korona 80 fillér. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-u. 4. szám.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes-Néplap” a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

Ügybeosztás a karczagi kir. Járásbiróságnál az 1908 évre. 1. Csorba Kázmér kir. járásbíró intézi az összes telekkönyvi és polgári megkeresési ügyeket, akadályozás esetén, helyettesíti a kir. közjegyzőt, végzi a bíróság és fogház feletti felügyelettel kapcsolatos összes teendőket és felveszi a szóbeli kereseteket és panaszokat. 2. Dr. Stanila Miklós kir. albiró intézi az összes sommás pereket, hagyatéki ügyeket és polgári vegyes ügyeket. 3. Lázár Gyula kir. albiró intézi az összes vétség és kihágási, bűnvizsgálati, büntető megkeresési, büntető vegyes és végrehajtási ügyeket. 4. Szóval előterjesztett sommás keresetek, vagy egyéb szóbeli kérelmek nyilatkozatok és feljelentések jegyzőkönyvbe vétele minden hét Péntek napján eszközöltetnek. 5. Sommás perek minden hét: Kedd, Csütörtök és Szombat napjain. 6. Vétségkihágási ügyek pedig minden hét: Hétfő, Szerda és Péntek napjain tárgyaltnak.

Érték forgalom a karczagi kir. Járás biróságnál az 1907. évben I. Változások a birtokban élők között. Szerződések által 872 esetben 842221 kor. 10 fillér értékben. II. Változások a birtokokban végrehajtás útján 9 esetben 17186 kor. 30 fillér értékben. III. Változások a birtokban halálos eset illetve örökösödés folytán 224 esetben 441888 kor. 72 fillér értékben. IV. Ujterhek keletkezése az 1907. évben szerződések, kötelezvények, biztosítási okirat és hagyaték átszolgáltatás által 1370 esetben összesen 2903372 kor. 50 fillér értékben. V. Terhek megszüntetése az 1907. évben 603 esetben 1872413 kor. 20 fillér értékben. Ezek szerint Karczag és Kunmadaras birtokosai az 1907. évben 1030969 kor. 30 fillérel adósodtak el.

Lopás. Az „Otthon” szállodabeli lakásáról ismeretlen tettes ellopta *Iczkovits* Herman üzletvezetőnek teljesen új ruháját. Még csak nem is lehet sejteni ki lophatta el, mert az erősen látogatott mulató helyen annyi ember fordul meg, hogy ez képtelenség.

Javulnak a pénzügyi viszonyok. Sokkal korábban, semmint várni lehetett volna, állott be az európai pénzpiacra az a kedvezőbb helyzet, amely lehetővé tette, hogy az angol és francia jegybank s az Osztrák-Magyar Bank leszállíthassa a szokatlanul magas kamatlábat. Az elmúlt esztendő őszén, amikor az amerikai pénzügyi válság az összes kontinentális piacokon érezte pusztító és romboló hatását, az európai jegybankok sorban, egymásután fölemelték a kamatlábat, aminek következtében a pénz szokatlanul megrágult s ez a drágaság benitólólag hatott a kereskedelemre, az iparra s a gazdaság forgalmára. Ez a nyomás úgy látszik megszűnt. Első jele volt az angol bank kamatlábleszállítása, amelyből látható pénzpiac megkönnyebbülése, a pénzügyi viszonyok javulása tartós lesz, hacsak valami váratlan esemény közbe nem jön, ami újra elpusztíthatná a pénzpiac kedvező alakulásába vetett reményeket.

A cigány ügyrendezése. A Pécsen tartott VIII. országos gazda-kongresszus határozatából a cigányügy gyökeres rendezése várható. A kongresszus e tárgyban azt a kívánságát fejezte ki 1., hogy a kóbor cigányok gyermekeinek neveléséről 7 éves koruktól az állam gondoskodik; 2. a cigányok kóborlását betiltás s szigorúan büntessék; a kóborlásba visszaeső cigánytól a lőtartást, a házalási és vándoripari igazolványt vonják el; 3. a kóborló cigányok illetőségét állapítsák meg és kényszerítsék őket a letelepülésre. A kényszer-letelepedésből származó költséget vállalja magára az állam; 4. a külföldi illetőségű kóbor cigányokat kirendeletlenül ki kell toloncolni s jövőben az országba bebocsátani nem szabad; 5. a kóbor cigányügyek adminisztrációját egy középponti hatóságra kell bízni. A kongresszus e kérelmét főleg azzal indokolja, hogy a kóbor cigányok révén legtöbbször károsodik a vidéki gazdaközönség, amelynek nem csupán közbiztonsági, de közegészségügyi és államegészségügyi érdekeit is nagy mértékben veszélyeztetik a kóborló cigánykaravánok.

Anyakönyvi hírek.

Hirdetési táblán vannak: Veres Lőrincz és Kun Erzsébet (Kenderes), Örsi Sándor és Mándoki Mária, Csizi István és Szilágyi Rebeka, Márki Bálint és Kis Mária, G. Szabó István és Kálmán Mária, Csányi Sándor és L. Nagy Juliánna, Kovács Miklós és Vallner Katalin, Király Miklós és Zoltán Juliánna, Borsos Bálint és Kabai Mária, Kovács Sándor és Bodnár Juliánna, Bene László és Kun Erzsébet T. Kovács László és Tóth Zsuzsanna Elek Lajos és Varga Rebeka, Kun István és Abonyi Erzsébet, Csordás Imre és Kohári Zsuzsanna, Fodor Imre és Szabó Erzsébet.

Házasságot kötött: 8-án Mátyus Péter Kovács Juliánával, Katona Gyula Sütő Re-

bekával, 11-én Mészáros Gábor Décsei Zsuzsánnával.

Elhaltak: 1. hó 5-ikétől Zsákai Károly 22 hónapos, G. Szabó Anna 74 éves, Kabai Mária 18 éves, Tóth László 6 napos, özv. Szabó Imréné Dobrai Erzsébet 63 éves, özv. Tarjányi Imréné Mihály Juliánna 63 éves, özv. Perge Mihályné Sütő Rebeka 65 éves, Rab Gábor 74 éves, Vödrös Miklósné Kacsó Juliánna 58 éves, Perge Juliánna 19 éves Szilágyi Jolán 5 napos Filesz Adolf 72 éves.

Szinészet.

Csak nemesen érző keblek, csak jó szívű emberek szeretik a virágokat, kedvelik a művészetet. A nálunk időző színház — beutazhatja széles e hazát, más véleményt nem vihet rólunk, mint jót. Várakozásunkban nagyot csalódtunk, Karczag 23,000 lakost számláló városa nagyobb igényű és roszt üzlet embert Halmay szindirektor midőn látja azt a rajongó lelkesedést, melyet a karczagi közönség a színházról táplál és bizony az egyes szereplők betöltéséről vagyis társulatának kiegészítéséről sem gondolkodik. Éhes a közönségünk némi szórakozásra és ez magyarázza meg azt, hogy bár igényei nem nyernek kielégítést, azért estéről-estére mégis megtölti a színházat.

Szerdán január 8-án Kövessy aktualitását rég elvesztett darabja „*A diplomás kisasszonyok*” került színre. A társulat jobb erői nemesebb ambícióval vezetve, de a közönség meleg pártfogásának viszonzásul mindent elkövetett, hogy valami jót nyújtson. Vámos Jenő, Kispálfi János, Hidassy, Tarján és Fodor, míg a nők közül Halmay Miczi, Török Margit és Verböczi Emilia szolgáltak rá rendkívüli igyekezetükkel arra, hogy a sokat váró publikumtól tapsot, s így megelégedést és szeretetet érdemeljenek ki. Igyekeztek — nagy részt sikerre vezettek. A felsoroltak — ámbár a közönség még vár — már kedvencei a színházlátogatóknak.

Csütörtökön: „*A vigadó özvegy*” című paródisztikus operette adatott elő, jó előadásban. Maga a darab telve ügyes ötletekkel, a zenét hozzá Hetényi (Heidberg) írta. Halmay Miczi (Zavari Anna) ez estén a vele született színész talentum minden érzésével játszotta meg a *Vigadó özvegy* paródisztikus szerepét. Partneré Vámos Jenő igen jó volt, dalait érzéssel énekelte. Mindketten sok tapsot kaptak. Eröss József (Zetacsek) Verböczi Emilia (Hajnalka) ez estén sok jót produkáltak. Folytonos derűtségben tartotta a közönséget Kispálfi János Nyekrics szolga szerepében, kitűnő alakítást nyújtott. Jól eső érzéssel láttunk végre egy igazi alakot, a mely az életből volt merítve — a színpadon. Török Margitot betegsége miatt nem láttunk játszani Olyan kevesen vannak, pedig színészeink, hogy még a sugónak is meg kell kegyelmezni, ki különben nagyon hangos ambícióval sug.

Pénteken e hó 10-én „*A csokon szerzett völegény*” Szigeti József e szép meséjű népszínműve került telt ház előtt színre. A darab legnehezebb női szerepében Halmay Miczi (Ábrai Irén) mutatta be sokoldalú tehetségét. Játékát és szép táncját honorálta a publikum, kár hogy a kisasszony szerepét nem öröklötte kedves mamájától, kinek színésznői hite egykor az egész

országban ismert volt. Csontai Lőrincz nehézségében Kispálfi János gyöttrődött a szerepnemtudás nehéz munkájával. Zajos derűtséget keltett a három ripacs színész szerepében Eröss, Hidassy és Verböczi Emilia. Különösen ez utóbbi dicséret játékával arról győztetett meg, hogy komoly színésznő, ki tudja, hogy minden szerepében csak művészettel lehet érvényesülni.

Heti műsor:

Ma, vasárnap két előadás: délután mérsékelt helyárrakkal: „*A bolondok háza*”, este rendez helyárrakkal: „*Felhő Klári*” népszínmű.

Hétfőn: „*Egy görbe nap*” bohózat.

Kedden: „*Rip Van Winkle*” operette.

Publicatió.

Orosz Imre téglagyárosnak a Kiss Imre féle földből 14 hold megszántva dinnye alá kiadó.

Antal Mihálynénak a hattyusbéli 14 öl réti földje eladó. T. lehet 1297 sz. a.

Rözinger Móránál 39 sz. a. első rendű porosz kőszén mázsánként 5 koronaért kapható.

Nagy Gábor kovácsnak több darab szőlő földje s a 3012 sz. háza eladó. T. lehet a helyszínen.

Tökés Lőrincz szijgyártó népbanki üzletében egy használt négy lóra való parádés szerszám eladó.

Felhívás.

A Karczagi takarékos és hitelszövetkezet közönségre teszi, hogy f. é. január hó 1-ével megnyitotta a hatodik — öt-éves — évtársulatot.

Egy üzletrész vagyis törzsbetét 52 korona, melyre hetenként 20 fillér fizetendő be.

Felhívtnak mindazok, kik a hatodik évtársulatba belépni óhajtanak, hogy üzletrészek jegyzése és a jegyzett üzletrészekre teljesítendő befizetések céljából üzleti helyiségünkben — a régi Uri kaszinó épületében — a pénztárnyitási napokon hétfőn, szerdán vagy pénteken délelőtti 8 órától 12 óráig mielőbb jelentkezni szíveskedjenek.

Karczag, 1908. január 3.

Karczagi takarékos és hitelszövetkezet.

BORSEPRÓT,
TÖRKÖLYT
veszek

bármily menyiségben,
jó árban **GYÖRGY FERENCZ,** Kunm. város.

Jelentkezéseket elfogad

MEGYESI SÁNDOR

Karczag, Vásártér 8103.

Olcsó tűzifa! Szép, száraz és egészséges.

Hasábos 100 kilogramm 2 korona.
 Fűrészelt " " 2 " 20 fillér.
 Aprított " " 2 " 40 "
 500 kgtól kezdve teljesen díjtalanul házhoz szállítjuk.

A tavaszi építkezéshez raktárunkat dúsan berendeztük és módunkban van a vevőközönséget legjobban és legolcsóbban kiszolgálni.

Sebestyén Testvérek

épület- és tüzfakereskedők.

Fajtiszta

Fehér Orpingtonok, egy éves tyukok és kakasok, valamint kítűnően fejlett idei fehér és sárga orpington Jérczék és kakasok eladók, vagy későbbi szállításra előjegyezhetőek — a vételár felének lefizetése ellenében.

Hemző Lajos

főgymn. tanárnál

Rátay Gábor-utca 632. Karczag.

Magyar királyi államvasutak

téli me- netrendje.

Karczag—Szolnok—Budapest.								Budapest—Szolnok—Karczag.								
Állomások	Tvszsz.	Sz.v.	Sz.v.	Gy.v.	Sz.v.	Gy.v.	Sz.v.	Gy.v.	Állomások	Gy.v.	Sz.v.	Sz.v.	Gy.v.	Sz.v.	Sz.v.	Gy.v.
	645 I—III.	1707 I—III.	507 I—III.	501 I—II.	609 I—III.	503 I—II.	905 I—III.	603 I—II.		604 I—II.	506 I—III.	610 I—III.	504 I—II.	506 I—III.	608 I—III.	582 I—II.
óra és perc								óra és perc								
Karczag ind.	714	1215	140	420	617	1017	203	607	Budapest ind.	725	900	1220	235	545	705	915
Kisujzállás . . .	746	1247	202	438	647	1039	228	624	Rákos	735	916	1236	246	602	726	927
Fegyvernek . . .	848	110	230	—	721	—	253	—	Nagykátá	830	1041	232	—	754	905	1020
T.-Szentmiklós .	925	126	248	508	746	1106	309	654	Ujszász	859	1119	341	406	839	950	1054
Szajol	945	137	301	519	803	1118	321	704	Szolnok	916	1140	407	423	902	1013	1112
Szolnok	1017	200	322	539	825	1131	335	717	Szajol	950	1206	501	—	944	1053	1132
Ujszász	1209	248	410	558	944	1156	441	749	T.-Szentmiklós .	1003	1220	524	442	1001	1109	—
Nagykátá	236	345	511	634	1047	—	—	827	Fegyvernek . . .	—	1235	552	453	1019	1127	—
Rákos	431	523	701	737	1210	1230	504	923	Kisujzállás . . .	1030	1252	618	518	1039	1147	1209
Budapest ért.	500	545	720	750	1225	135	624	935	Karczag ért.	1051	119	654	534	1106	1214	1227
Karczag—Nagyvárad—Kolozsvár.								Kolozsvár—Nagyvárad—Karczag.								
Állomások	Gy.v.	Sz.v.	Gy.v.	Sz.v.	Gy.v.	Tvszsz.	Sz.v.	Állomások	Sz.v.	Gy.v.	Gy.v.	Sz.v.	Gy.v.			
	604 I—II.	506 I—III.	504 I—II.	510 I—III.	502 I—II.	542 I—III.	610 I—III.		507 I—III.	501 I—II.	503 I—II.	—	505 I—III.	603 I—II.		
óra és perc								óra és perc								
Karczag ind.	1052	124	535	1108	1227	505	654	Kolozsvár ind.	559	1110	523	—	708	259		
Püspök-ladány .	1108	144	550	1129	1247	545	727	Nagyvárad . . .	1034	232	836	—	1110	409		
Nagyvárad . . .	1226	344	707	148	211	711	1000	Püspök-ladány .	1254	356	954	—	112	527		
Kolozsvár ért.	515	827	1030	651	553	—	—	Karczag ért.	138	419	1017	—	203	607		
Karczag—Debreczen—Szatmár.								Szatmár—Debreczen—Karczag.								
Állomások	Gy.v.	Sz.v.	Gy.v.	Tvszsz.	Sz.v.	Gy.v.	Állomások	Tvszsz.	Sz.v.	Sz.v.	Gy.v.	Sz.v.	Gy.v.	Sz.v.		
	1702 I—II.	1706 I—III.	504 I—II.	522 I—III.	1705 I—III.	502 I—III.		1745 I—III.	1707 I—III.	1713 I—III.	1703 I—II.	1705 I—III.	1701 I—II.	1709 I—III.		
óra és perc								óra és perc								
Karczag ind.	1052	124	534	654	1216	—	1229	Szatmár ind.	320	712	1009	630	853	221	238	
Püspök-ladány .	1118	220	602	727	1237	—	1247	Debreczen . . .	648	1016	154	847	1140	421	643	
Debreczen . . .	1204	329	648	950	218	—	400	P.-Ladány . . .	516	1134	339	944	117	532	954	
Szatmár ért.	216	711	907	253	539	—	826	Karczag ért.	659	1215	616	1018	203	607	1215	
Karczag—Kunmadaras—Tiszafüred								Tiszafüred—Kunmadaras—Karczag								
Karczag ind.	640	6.	reggel és 3 ⁰⁰	délután személy vonat	—	—	—	Tiszafüred ind.	4 ⁰⁰	reggel és 10 ⁴⁶	dél. e. szem. vonat	—	—	—	—	
K.-Madaras . . .	730	—	—	4 ⁰⁸	—	—	—	Kunmadaras . . .	5 ¹²	—	—	12 ¹³	—	—	—	
Tiszafüred ért.	827	—	—	5 ³¹	—	—	—	Karczag ért.	5 ⁵⁰	—	—	1 ⁰⁰	dél. u.	—	—	

*) Az éjjeli 10⁰⁰ estől reggeli 5²² perczig a perczeket jelző számjegyeknek aláhúzásával van kitéve. A gyorsvonatok az éjjeli 10⁰⁰ estől reggeli 5²² perczig a perczeket jelző számjegyeknek aláhúzásával van kitéve. A gyorsvonatok az éjjeli 10⁰⁰ estől reggeli 5²² perczig a perczeket jelző számjegyeknek aláhúzásával van kitéve.

Karczagon a Kazinczy-utca 1318. sz.
Karsay házban helyeztem el a mai kor
igényeinek megfelelő ■ ■ ■ ■

MÁZOLÓ MŰHELYEMET.

Főtörvésem, hogy igen tisztult munkáttartóknak
szolid jó munkát és pontosan eszkhözölhessek,
miért is megemlíteni kívánom, hogy elváltatok minden e
szakmába vágó munkákat ugyancsak: épület-, butor-,
üzletberendezés-, külső és
belső fal olaj zománczozását és
festését egyszintűn épület-, butor
és konyhaedények sima és a leg-
szébb érezésig, natur utánzattal
24 színben. Minta szerint vá-
lasztható. — Kivánatra házak-
hoz is megyek. — Midőn szives
pártfogásáért esedezek, egy próbamunka
szives eszkhözölését kérem. ■ ■ ■

ÁBEL JÓZSEF

mázoló mester.

TELJESEN INGYEN

50 drb elegáns névjegy
annak, ki a „Nagykun-
sági Könyvnyomda B.T.“

nyomdájában **tíz koronát** megha-
ladó nyomtatvány megrendelést esz-
közöl, hol a legelegánsabb **ujévi üd-
vözetek, névjegyek, eljegyzési, lako-
dalmi és báli meghívók** s mindenféle
nyomtatványok mérsékelt árak mel-
lett, izléses kivitelben készíttetnek el.

Tatai Nagy Sándorné

a város északi részén fekvő

gőzmalma

szabad kézből örök áron eladó.

Értekezni lehet: Özv.
Puskás Sándorné
Vasut-utczai házánál.

A Nagykunsági Könyvnyomda
Betéti Társaságnál
egy tanuló felvétetik.

Hirdetések

felvétetnek
e lap kiadóhivatalában.

Értesítés.

Alulírott értesítem Karczag város
nagyérdemű közönségét, hogy a **Vasut-
utca 2056. sz. alatti házban**, a mai
kornak teljesen megfelelő modern be-
rendezésű

borbély- és fodrász üzletet

nyitottam. Hazánk nevezetesebb s kü-
lönösen a fővárosban szerzett több
évi tapasztalataim és gyakorlataim nyo-
mán a közönség legmagasabb igényei-
nek is képes vagyok eleget tenni. Éves
és hónapos vendégeket a város bármely
részéről felvállalok a legszolidabb felté-
telekkel házhoz járással is. Szépitő és il-
latszerek, szappanok, fodrászati cikkek,
a legfinomabb kivitelig állandóan raktá-
ron vannak nálam. Még csak azt akarom
megjegyezni, hogy egyeseknek azon hi-
resztelése, mintha én e városból rövide-
sen távoznám, nem felel meg a valóság-
nak, mert az csak rosszakaratu híreszte-
lés. Midőn a n. é. közönség b. pártfogását
kérem, egyben a legkifogástalanabb ki-
szolgálásról biztosítom közönségemet.

Kiváló tisztelettel: Kovács Antal
borbély és fodrász.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 68,
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatotok:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, löhere-cséplők,
tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek,
szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr.
kapálók, szecskavágók, repavágók, kukorica-
morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetem-
szál-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden
egyéb gazdasági gépek.

A Széchenyi Sugár-ut asz-
faltjáró felőli részén levő
**hat szobából és üz-
lethelyiségből álló, tég-
lából épített lakóház**
szabad kézből eladó.

Értekezni lehet: Ay
Testvéreknél a hely-
színen.

Nagykunsági Könyvnyomda Betéti Társaság

könyvnyomdája és könyvkötészete Karczagon.

Fenti czim alatt törvényszékileg bejegyzett czéggel,
a modern technika nagyszerű vívmányaival berendezett

könyvnyomdát

és az ezen műintézethez tartozó

☞ könyvkötészetet ☜

állítottunk fel, szolgálni akarván ezzel Karczag város iparának előrehaladását, hogy e 23,000 lakossal bíró város közönségét a nyomdászipar terén olyan kiszolgálásban részesíthessük, melyet e vármegyében semmikép, csakis Budapesten kaphatna meg, természetesen ott sokkal magasabb árban. — Elvállalunk és készítünk gyönyörű kivitelben, megkapó izléssei

névjegyeket, eljegyzési, lakodalmi és béli meghívókat, körleveleket,

számlák, táblázatok, levélpapírok, borítékok, memorandumok, röpiratok, reklamszédulákat, gyászjelentéseket, falragaszokat a legnagyobb méretekben és mennyiségben rendkívül rövid idő alatt, mert összes nyomdagépjeink

motorüzemmel működnek

és így a megrendelt nyomtatványok nagyobb mennyisége csak az ár olcsóságát eredményezi. Szépirodalmi műveket, közgazdasági, ipari és kereskedelmi munkákat, hivatalok, egyesületek, vagy körök részére a leglelkismeretesebb felelősséggel készítünk.

Nyomtatványokat négy szín nyomással állíthatunk elő.

Vállalkozunk hetilapok és napilapok nyomására, mert hatalmas méretű nyomdánk körforgó gépei nagyobb vállalkozások teljesítésére vannak berendezve. Egyetlen kereskedői elv vezeti czégünket: izléses munkát, pontosan a kikötött időre a lehető legolcsóbb árban kiszolgálni. — Pártfogást kér

Nagykunsági Könyvnyomda Betéti Társaság.

Műintézetünk a Klecs-féle házban, a Központi óvodával szemben van.